

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKU DJELATNOST

POJAŠNENJA I ODGOVORI

na postavljena pitanja vezano za Konkursnu dokumentaciju i izvođenje postupka Javnog konkursa za određivanje operatora Univerzalnog servisa.

Dana 17.11.2010. godine, Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je dobila zahtjev za davanje određenih pojašnjenja i odgovora na pitanja vezano za Konkursnu dokumentaciju i izvođenje postupka Javnog konkursa za određivanje operatora Univerzalnog servisa.

Shodno tački **B.2.1. Pojašnjenje konkursne dokumentacije i izvođenje postupka javnog konkursa:** „Agencija treba da obezbijediti odgovore na postavljena pitanja, u roku od pet dana od prijema pitanja, objavljivanjem odgovora na internet stranici Agencije“. S tim u vezi, daju se sljedeća pojašnjenja i odgovori na postavljena pitanja:

A) Postupak tendera i vrednovanje :

A1) Obzirom da se u Konkursnoj dokumentaciji kao predmet Tendera pominje samo član 52.4 ZEK-a, ali ne i Pravilnik o QoUS, u kojem smislu izabranog operatora US-a obavezuje Pravilnik o kvalitetu usluga US-a, ukoliko on svojom ponudom u potpunosti ne zadovoljava zahtjeve iz Pravilnika?

A2) Na koji način će se vrednovati operatori koji ne mogu svojim trenutnim mogućnostima zadovoljiti sve zahtjeve Pravilnika o QoUS?

A3) Da li Agencija, ukoliko Tender ne uspije zbog nemogućnosti ponuđača da u potpunosti obezbijede propisani QoUS, ima pravo da po osnovu člana 54.2 naknadno odabere operatora koji je na Tenderu imao lošije bodovanje ili nije učestvovao na Tenderu, a koji takođe ne može obezbijediti propisani QoUS?

Odgovor A1, A2 i A3: Pravilnikom o kvalitetu usluga Univerzalnog servisa („Službeni list Crne Gore“, broj 57/10) član 4 je definisano da operator Univerzalnog servisa vrši mjerenje parametara kvaliteta usluge iz opsega Univerzalnog servisa koju pruža, u skladu sa definicijama i metodama navedenim u tehničkoj informaciji METI ETSI EG 202 057-1. Znači, tek nakon izbora operatora pojedinačne usluge iz opsega usluga Univerzalnog servisa moći će se mjeriti kvalitet usluge, te isti nije moguće primijeniti kao kriterijum izbora operatora Univerzalnog servisa.

Da li operator koji aplicira na Javnom konkursu može ispuniti propisani QoUS ili ne, nije relevantno za izbor. Naime, Agencija saglasno članu 56 stav 4 ZEK-a ima mogućnost da otpočne postupak

izbora novog operatora Univerzalnog servisa, ukoliko postojeći operator ne ispunjava propisani QoUS.

Vezano za navod pod A1) da se u Konkursnoj dokumentaciji kao predmet Tendera pominje samo član 52.4 ZEK-a, ali ne i Pravilnik o QoUS, Konkursna komisija ističe da on nije tačan, jer u KONKURSNOJ DOKUMENTACIJI dio A OPŠTE u preambuli je definisan kompletan normativno pravni okvir.

B) Trošak i cijena usluge, formiranje cijene usluge :

B1) Koliko se maksimalno može razumno profitnu stopu i stopu povraćaja angažovanog kapitala pri pružanju US-a?

Odgovor: Razumna profitna stopa i stopa povraćaja angažovanog kapitala su sastavni i neodvojivi dio predloženog obračuna neto troška, kojeg operator Univerzalnog servisa podnosi Agenciji, i koji Agencija ima pravo da prihvati ili ne, saglasno članu 58 ZEK-a. Prilikom donošenja odgovarajućeg rješenja, Agencija će cijeliti sve elemente podnijetog obračuna, pa i razumnost predloženih stopa.

B2) Da li se termin „trošak usluge” odnosi na ukupni trošak pružanja US? Kako procijeniti segmente ukupnog troška koji zavise od obima pružene usluge (koji se ne može predvidjeti) i spoljašnjih faktora (externalija - na koje USO ne može uticati)?

Odgovor: Konkursna dokumentacija ne poznaje termin „trošak usluge”. Ukoliko se mislilo na termin „troškovi pružanja usluge”, napominjemo da je saglasno članu 54 stav 4 ZEK-a isti definisan u Konkursnoj dokumentaciji, u poglavlju D KRITERIJUMI ZA RAZMATRANJE PONUDA. Procjena ukupnog troška je stvar operatora koji aplicira na Konkursu za određivanje operatora Univerzalnog servisa.

B3) U kojem smislu trošak usluge koji je procjenio u ponudi na Tenderu, obavezuje odabranog USO-a?

Odgovor: Konkursna dokumentacija ne poznaje termin „trošak usluge”. Ukoliko se mislilo na termin „troškovi pružanja usluge”, napominjemo da je saglasno članu 54 stav 4 ZEK-a isti definisan u Konkursnoj dokumentaciji, u poglavlju D KRITERIJUMI ZA RAZMATRANJE PONUDA. U potpunosti, ukoliko je operator izabran na Konkursu.

B4) Da li operator koji daje usluge po cjenama koje je ponudio na Tenderu, i bez naknadno nametnutih obaveza za specijalne tarife, može zahtijevati pokrivanje neto troška (gubitka) ukoliko su mu troškovi veći od prihoda, odnosno ako ne ostvari razumnu dobit?

Odgovor: Operator uvijek ima pravo da podnese zahtjev za naknadu neto troška, a da li će isti biti prihvaćen ili ne, stvar je Agencije, u posebnom postupku.

B5) Kako se obezbeđuje da vrednovanje po kriterijumu „trošak usluge” bude objektivno i uporedivo, odnosno da li su definisani parametri za procjenu troška usluge po kojima bi ponuđači istovjetno iskalkulisali trošak (dinamika rasta broja korisnika, srednji saobraćaj, terminacione naknade i sl)?

Odgovor: Konkursna dokumentacija ne poznaje termin „trošak usluge”. Ukoliko se mislilo na termin „troškovi pružanja usluge”, napominjemo da je saglasno članu 54 stav 4 ZEK-a isti definisan u Konkursnoj dokumentaciji, u poglavlju D KRITERIJUMI ZA RAZMATRANJE PONUDA.

Konkursna komisija smatra da je definicija dovoljno jasna, tako da se po ovom kriterijumu može izvršiti objektivno i uporedivo vrednovanje ponuda.

B6) Šta se dešava ukoliko realni trošak usluge uslovljen obimom pružene usluge (koji se konstatuje razdvojenim računovodstvom, saglasno metodologiji odgovarajućeg Pravilnika) bude različit od pretpostavljenog koji je podnesen pri davanju ponude za Tender?

Odgovor: Ništa, ukoliko je trošak manji od predviđenog. Ukoliko je trošak veći od predviđenog, operator ima pravo da traži naknadu neto troška, a da li će Agencija to prihvatiti ili ne, stvar je posebnog postupka.

B7) Da li se i pod kojim uslovima mogu mijenjati cijena US-a u toku perioda pružanja Usluge?

Odgovor: Operator Univerzalnog servisa ima pravo da koriguje cijene usluge koje pruža, pri čemu se promjena cijena sprovodi saglasno ZEK-u.

B8) Šta se dešava sa cijenom US-a ako se troškovi US-a povećaju usled povećanja obima usluge, ili djelovanja externalija (npr. cijena terminacije u ostale mreže uključujući i međunarodnu, cijena energije, minimalne cijene rada, poreza itd.) koji su izvan uticaja operatora US-a?

Odgovor: Operator Univerzalnog servisa ima pravo da koriguje cijene usluge koje pruža, pri čemu se promjena cijena sprovodi saglasno ZEK-u.

B9) Ako se u Tenderu vrednuje cijena usluge, a zašto se vrednuje i trošak usluge koji je teško pouzdano procijeniti, a ne neto trošak koji je jednostavnije procijeniti, a isključivo utiče na obim kompenzacionog fonda US-a?

Odgovor: Prilikom izbora kriterijuma, Agencija se rukovodila članom 54 stav 4 ZEK-a, kojim se imperativno nalaže primjena kriterijuma „troškovi pružanja usluge“, a koji ne predviđa primjenu kriterijuma „neto trošak“.

B10) Kako će se formirati cijena terminacije u mrežu USO, ako korisnici USO dobiju priključke posredstvom različitih mreža (žične, kablovske, WiMAX i GSM mreže)?

Odgovor: Način formiranja cijene terminacije je stvar operatora koji aplicira na Javnom konkursu.

B11) Da li cijena maloprodajna cijena poziva prema pretplatniku USO može varirati zavisno od originalne mreže pozivajućeg korisnika (fiksna ili Mobilna) odnosno od eventualne razlike u cijeni terminacije zavisno od primijenjene tehnologije pristupa za pozvanog US korisnika?

Odgovor: Maloprodajna cijena poziva prema pretplatniku Univerzalnog servisa je stvar operatora mreže iz koje potiče taj poziv.

B12) Da li korisnici USO moraju imati pretplatnički broj sa istim prefiksom, nezavisno od vrste pristupne mreže na koju imaju priključak?

Odgovor: Ne nužno.

B13) Kako se računa „prosječna cijena“ poziva u slučaju da operator ima više različitih tarifa (npr za međunarodne pozive). Da li se pri izračunavanju prosjeka primjenjuju težinski faktori vezani za količine saobraćaja (ponderi) ili prosta aritmetička sredina tarifa? Šta se podrazumijeva pod terminom „pretežna cijena“?

Odgovor: Kao aritmetička sredina bez primjene težinskih koeficijenata. Pretežna cijena predstavlja onu cijenu koja preovlađuje, u smislu da je najviše saobraćaja tarifirano prema njoj.

B14) Da li cijena poziva prema ostalim mrežama odnosi na maloprodajnu cijenu koja zavisi od cijene terminacije u tim mrežama, ili na veleprodajnu cijenu originacije poziva u smislu relevantnog tržišta br 2?

Odgovor: Sve cijene koje se pominju u Konkursnoj dokumentaciji su maloprodajne, dakle cijene za krajnjeg korisnika usluga Univerzalnog servisa.

B15) Da li Agencija, naknadno, na US može i nametnuti obaveze Career selection, Career preselection, i regulaciju cijena maloprodajnih usluga?

Odgovor: Agencija nametanje ovih obaveza može sprovesti saglasno odredbama ZEK-a.

C) Tehnološke mogućnosti operatora TK mreže

C1) Da li se kriterijum „broj osoblja za tehničku podršku“ računa samo u onom segmentu koji se planira ili odnosi na opsluživanje usluge US-a, (po kriterijumima razdvajanja računovodstva)?

Odgovor: U onom segmentu koji se planira.

C2) Kako se postojeći „ukupan broj osoblja tehničke podrške“ ljudstvo i tehničke mogućnosti mreže računaju u slučaju horizontalno/vertikalno intergrisanog operatora?

Odgovor: U onom segmentu koji se planira, nezavisno od toga da li se radi ili ne o horizontalno/vertikalno integrisanom operatoru.

C3) Ukoliko firma postoji manje od 5 godina (ili se planira osnovati u cilju pružanja US) kako se računa petogodišnji prosjek iz stava 3.C i D.2.3.C? Da li ova stavka prejudicira eliminisanje kao ponuđača firmi koje su na tržište ušle nakon 2005?

Odgovor: Pomenuti period se odnosi na period u kome se namjerava pružati usluga Univerzalnog servisa, tako da ovom pitanju nema mjesta. Konkursna komisija još jednom sugerise da se pažljivije pročitaju dokumenta napravljena od stručnih službi Agencije prije postavljanja pitanja.

C4) Što se, vezano za topologiju mreže, podrazumijeva pod terminom „domaći/međunarodni link“ odnosno „kapacitet domaćih linkova“? Da li se u ovom slučaju boduje samo postojeći slobodni kapacitet (koji je jedino relevantan za proširenje obima i kvaliteta US-a) ili ukupan kapacitet (koji je irelevantan)?

Odgovor: Definicija ovog kriterijuma je data u Konkursnoj dokumentaciji poglavlje D KRITERIJUMI ZA RAZMATRANJE PONUDA. Boduje se ukupan kapacitet, kojeg Konkursna komisija smatra relevantnim za proširenje obima i kvaliteta Univerzalnog servisa.

Imenik i informacije, javne govornice

D1) Da li se ponuđeni tiraž telefonskog imenika mora ispoštovati i u kojem periodu, bez obzira na njegovu realnu potražnju. Da li se trošak štampanja neprodatih telefonski imenici računaju u neto trošak US-a?

Odgovor: Mora za ponuđeni tiraž na Javnom konkursu, i neprodati telefonski imenici se ne mogu računati u neto trošak.

D2) Da li se ponuđeni broj operatera u službi informacija bez obzira na realni obim upućenih poziva?

Odgovor: Obavezuje, u potpunosti. Kroz ovaj kriterijum Agencija je posredno cijenila doprinos operatora Univerzalnog servisa smanjenju stope nezaposlenosti u Crnoj Gori, stoga će insistirati na dosljednom ispunjavanju ovog kriterijuma.

D3) Na koji će se način omogućavati popusti za invalide za korišćenje usluge telefonskih govornica?

Odgovor: Nije nadležnost Konkursne komisije već pružaoca usluge.

D4) Kako operator US-a (npr. operator telefonskih govornica ili operator službe informacija) može garantovati cijenu svojih usluge i popusta kada usluge krajnjim korisnicima daje posredstvom drugih telekomunikacionih operatora na čije cijene usluga on ne može uticati?

Odgovor: Nije nadležnost Konkursne komisije već Agencije koja određuje cijene.

D5) Kako operator (npr. operator govornica ili telefonskog imenika/službe informacija), u cilju davanja popusta za svoje usluge, može identifikovati da korisnik ima pravo na popust (odnosno kategoriju korisnika)?

Odgovor: Nije nadležnost Konkursne komisije već pružaoca usluge.

D6) Da li se cijena poziva na US službu informacija koja se traži u Tenderu odnosi na veleprodajnu cijenu koju ostali operatori plaćaju za pozive službi informacija? Da li se i kako može uticati na cijene poziva prema operatoru US imenika koji operatori mreža naplaćuju svojim korisnicima? Da li postoje regulatorni mehanizmi da se spriječe operatori mreža da prekomjernom cijenom poziva ka US informacijama destimulišu svoje korisnike za korišćenje te usluge, a stimulisati korišćenje sopstvenih službi informacija?

Odgovor: Nije nadležnost Konkursne komisije već Agencije koja određuje cijene.

D7) Da li je u vrednovanju po kriterijumima D.2.3.c) i D2.3.d) napravljena greška? Naime, napisano da ovi kriterijumi donose maksimalno po 10 bodova, dok se po formulama može postići do 15 bodova.

Odgovor: Napravljena je greška u formuli treba da stoji X10 bodova.

Podgorica, 22.11.2010.godine